

Utrecht, 17 oktober 2012

Betreft: Internetconsultatie Jeugdwet

Reactie van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) op het conceptwetsvoorstel Jeugdwet

Algemeen.

Positionering pleegouders en pleegouderorganisaties bij transitie en transformatie.

In het conceptwetsvoorstel is onvoldoende voorzien in, zijn onvoldoende garanties opgenomen wat betreft de participatie van pleegouders en pleegouderorganisaties bij het proces van transformatie en transitie en daarna.

Daarmee wordt voorbij gegaan aan het belang van pleegouders, niet zijnde cliënten of professionele hulpverleners, bij de uitvoering van pleegzorg en de belangrijke bijdrage die zij vanuit hun specifieke positie kunnen leveren aan de totstandkoming en vernieuwing van beleid op het gebied van jeugd- en pleegzorg tijdens en na de transformatie en transitie.

Tevens wordt in dit wetsvoorstel geen rekening gehouden met de in het wetsvoorstel "Verbetering positie pleegouders" opgenomen onderdelen ter versterking van de positie van pleegouderorganisaties.

Volgens de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) wordt onvoldoende uitwerking gegeven aan de in de Memorie van Toelichting onder 5.1. opgenomen toelichting: "Pleegzorg is een op zichzelf staande, bijzondere en voor uit huis geplaatste jeugdigen belangrijke vorm van jeugdhulp".

Artikel 1.1

- Definitie "netwerkpleegouder" in relatie tot de definitie "pleegouder". Opname en definiëring op deze wijze kan tot misverstanden leiden. De indruk wordt gewekt dat "netwerkpleegouder" een specificatie is van "pleegouder" terwijl in hoofdstuk 5 dit niet duidelijk bevestigd wordt. Zie onze opmerkingen aldaar.
- Vertrouwenspersoon. Niet opgenomen is de voorgestelde wijziging van de Wet op de jeugdzorg artikel A 1.f in verband met het wetsvoorstel "Verbetering positie van pleegouders" op dit moment in behandeling bij de Eerste Kamer.
- Toepassing van de wet en de daarop rustende bepalingen: onder "ouder" worden pleegouders niet begrepen. Het wetsvoorstel moet gecontroleerd worden op de consistentie en toepasbaarheid van dit artikel.
- De NVP is er voorstander van om onder dit artikel de definitie en reikwijdte van "individuele voorziening" op te nemen.

Artikel 2.2 lid 1.1.

- Aangezien in artikel 1.2 een uitzondering wordt gemaakt voor pleegouders is de gemeente conform hierboven genoemd artikel niet verantwoordelijk voor de aanwijzing van een onafhankelijk vertrouwenspersoon voor pleegouders. De NVP

acht dit onwenselijk en niet in lijn met de ontwikkeling overige voorliggende wetsvoorstellen.

Artikel 2.5 lid 4.f.

- De NVP wil erop wijzen dat conform de voorgestelde wijziging van de Wet op de jeugdzorg art. 68a in verband met het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders” ook voor hen in een effectieve en laagdrempelige afhandeling van klachten inzake jeugdhulpaanbieders dient te worden voorzien.

Artikel 2.7

- Het betrekken door de gemeente van *ingezetenen* bij de voorbereiding van beleid inzake jeugdhulp, de kinderbeschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering. De NVP wil erop wijzen mocht het “woonplaatsbeginsel” bij de financiering en verantwoordelijkheidsverdeling doorgang vinden veel pleegouders bij toepassing van dit voorgestelde artikel geen ingezetenen zijn van de gemeente die inhoudelijk en financieel verantwoordelijk is voor hun pleegzorgplaatsing. De participatie van pleegouders bij de voorbereiding van het gemeentelijk beleid wordt hierdoor moeilijk en/of onmogelijk. Onduidelijk is hoe dit voorstel zich verhoudt tot de politieke verantwoordelijkheid van de gemeente en hoe dit in de praktijk zal uitwerken.

Artikel 2.8

- Het college onderzoekt hoe de burgers de kwaliteit van de jeugdhulp ervaren en enz. Hierbij geldt min of meer hetzelfde als bij onze reactie op voorgaand artikel is verwoord. Hoe kunnen de ervaringen van pleegouders en pleegkinderen m.b.t. de kwaliteit van de jeugd- pleegzorg onderzocht worden na invoering “woonplaatsbeginsel” aangezien zij vaak geen burger zijn van de gemeente die inhoudelijk en financieel verantwoordelijk is?

Artikel 2.9

- Het college vraagt advies over het ontwerpplan voor de voordracht tot vaststelling aan de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van jeugdigen en ouders enz. Het zou in de lijn van de voorgestelde wijziging van de Wet op de jeugdzorg i.v.m. het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders” artikel 14 lid 3 zijn als ook organisaties van pleegouders hierbij betrokken zouden worden.

Artikel 3.3 lid 1

- “De gecertificeerde instelling die een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering uitvoert, bepaalt of en zo ja, welke jeugdhulp is aangewezen in het kader van de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering”. Genoemde instelling bepaalt bij een kinderbeschermingsmaatregel of een individuele voorziening waaronder pleegzorg/verblijf noodzakelijk is. Op dit moment in de vorm van een indicatie pleegzorg. Voor de NVP is bij het voorliggende wetsvoorstel onduidelijk wie bij invoering bepaalt of een individuele voorziening pleegzorg/verblijf is aangewezen in zaken waar (nog) geen sprake is van een kinderbeschermingsmaatregel, de zogenaamde vrijwillige plaatsingen, en met welke waarborgen voor de kwaliteit dit ingrijpend besluit is omkleed.

Artikel 4.2.2 lid 3

- Conform de voorgestelde wijziging van de Wet op de jeugdzorg artikel 24 lid 2 in verband met het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders” zou aan dit artikel toegevoegd dienen te worden: “het behoeft diens instemming, voor zover het betreft de omschrijving daarin van zijn rol in het hulpverleningsproces en van de wijze waarop de begeleiding door de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt wordt vorm gegeven”.
De NVP wijst op haar eerdere reactie op dit onderdeel van het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders”.

Artikel 4.2.4

- Lid 1 regeling over de behandeling van klachten over gedragingen van hen of voor hen werkzame personen jegens een jeugdige of ouder enz.
Conform de voorgestelde wijziging van de Wet op de jeugdzorg artikel 68a in verband met het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders” zou bij dit artikel of in aanvulling opgenomen dienen te worden dat dit artikel van overeenkomstige toepassing is jegens pleegouders voor de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt, de gecertificeerde instelling en het meldpunt huiselijk geweld.

Artikel 4.2.5

- Onafhankelijke vertrouwenspersoon.
Conform in hierboven staande reacties genoemde wijzigingsvoorstellen Wet op de jeugdzorg artikel 1 lid f dient dit voorgestelde wetsartikel in die zin gewijzigd te worden dat de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt, de gecertificeerde instelling en het meldpunt huiselijk geweld er zorg voor dragen dat ook pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke pleegoudervertrouwenspersoon.

Artikel 4.2.7

- Instelling cliëntenraad.
Conform in hierboven staande reacties genoemde wijzigingsvoorstellen Wet op de jeugdzorg artikel 66a e.v. dient dit voorgestelde artikel in die zin aangepast te worden dat de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt een pleegouderraad instelt, die binnen het kader van zijn doelstelling en de artikelen 66a t/m 66f de gemeenschappelijke belangen van pleegouders behartigt.
De NVP verwijst hierbij naar onze eerdere reactie op het desbetreffende onderdeel van het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders”.

Hoofdstuk 5 Pleegzorg.

Artikel 5.1

- Onduidelijk is wat bedoeld wordt met “verblijf bij een jeugdhulpaanbieder” in relatie tot pleegzorg?

Artikel 5.2 en 5.3

- Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen pleegouder en netwerkpleegouder is niet helder. Onduidelijk is of “netwerkpleegouder” een specificatie is van “pleegouder”. De opgenomen verschillen in 5.2 en 5.3 spreken dat tegen.

- Moet een netwerkpleegouder eveneens aan de onder 5.2 lid 1a en 1b verplichtingen voldoen? Het betreft bij lid 1b m.n. de verklaring van geen bezwaar bij een wisseling van pleegzorgaanbieder (= jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt), bij de komst van nieuwe inwonenden en indien de pleegouder gedurende twee jaar geen pleegouder is geweest.
- Beoordeling van de geschiktheid van pleegouder en netwerkpleegouder.
 Artikel 5.2 lid c voorziet in een voorbereidings- en selectietraject voor pleegouders.
 Artikel 5.2 lid 2 voorziet erin dat de pleegzorgaanbieder (= jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt) voorafgaand aan de plaatsing van een jeugdige in het gezin van pleegouder, beoordeelt of de jeugdige in het gezin van de pleegouder kan worden geplaatst, gelet op de leeftijd en problemen van de jeugdige, de samenstelling van het gezin van de pleegouder en de verwachte duur van de plaatsing.
 Voor de netwerkpleegouder wordt volgens artikel 5.3 lid 2 volstaan met de beoordeling van de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt of aan de voorwaarden van artikel 5.3 lid 1 is voldaan en of de jeugdige veilig en verantwoord bij de netwerkpleegouder kan verblijven.
 Daarmee wordt naar mening van de NVP een opvallend wettelijk verschil gemaakt tussen de beoordeling van de geschiktheid van de pleegouder en van de netwerkpleegouder én tussen de “matching” van pleegkind met pleegouders of netwerkpleegouders.
 Niet relevant onderbouwd en daarmee verklaard is waarom pleegouders een voorbereidings- en selectietraject van de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt, met het doel inzicht te verschaffen in de competenties van pleegouders, moet ondergaan en bij de beoordeling van de competentie van netwerkpleegouders dit ogenschijnlijk niet noodzakelijk wordt geacht.
 Dit komt de in de Memorie van Toelichting genoemde onduidelijkheid over de rechtsbescherming bij de discussie over de geschiktheid van (m.n.) pleegouders voor de verzorging en opvoeding van een pleegkind niet ten goede.
 Aspirant-pleegouders worden beoordeeld op hun geschiktheid voor het pleegouderschap. Voor netwerkpleegouders bestaat geen vergelijkbare beoordeling van hun geschiktheid.
 Bij de “matching” tussen pleegouders en pleegkind worden de leeftijd en de problemen van de jeugdige, de samenstelling van het gezin van pleegouder en de verwachte duur van de plaatsing betrokken. Bij de “matching” tussen netwerkpleegouders en de jeugdige hoeven deze elementen niet wettelijk betrokken te worden, “slechts” of de jeugdige veilig en verantwoord bij de netwerkpleegouder kan verblijven. De NVP vraagt zich af of daarmee de veiligheid van het kind in het netwerkpleeggezin voldoende gegarandeerd kan worden.
- De pleegouder-voogd wordt naast de pleegouder en netwerkpleegouder in dit hoofdstuk niet genoemd.

Memorie van Toelichting 5.2 en 5.3

- De NVP is van mening dat de verklaring van geen bezwaar aangevraagd moet worden met toestemming van aspirant-pleegouders.
- In de praktijk doet zich inderdaad regelmatig de situatie voor dat een jeugdige al in het gezin van familie of vrienden wordt verzorgd en opgevoed voordat er sprake is van officiële pleegzorg met vergoeding en begeleiding. Echter het komt ook voor dat pleegzorg bij het netwerk ingezet wordt na b.v. netwerkberaad en afgifte van de indicatie pleegzorg. Ook dat is netwerkpleegzorg conform artikel 1.1.
- Dat beoordeling door de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt of de plaatsing mogelijk is, niet kan plaatsvinden voorafgaand aan de plaatsing betekent ons inziens niet dat deze beoordeling achteraf niet met waarborgen voor de veiligheid en verantwoorde opvoeding van het pleegkind wettelijk moet worden omkleed.

Artikel 5.5 lid 1 en 2

- De NVP vraagt zich af of bij dit wetsvoorstel voldoende rekening gehouden is met de mogelijke invoering van de financiële artikelen uit het wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders” en de gevolgen daarvan?
- De NVP is van mening dat de jaarlijkse indexering van de pleegzorgvergoeding in de wet dient te worden opgenomen.
- Toepassing van toeslagen en kortingen.
De NVP adviseert in de door de Minister te stellen regels m.n. de omstandigheden waaronder de kortingen worden toegepast helder te definiëren. De bestaande Ministeriële regeling pleegzorg wordt wat dit onderdeel betreft op dit moment door de zorgaanbieders die pleegzorg bieden verschillend geïnterpreteerd en toegepast.

Memorie van Toelichting 5.4 en 5.5

- De NVP kan de verwachting niet onderschrijven dat met een niet bindend modelpleegcontract voorkomen wordt dat er wederom “een wildgroei aan verschillende pleegcontracten en convenanten” zal ontstaan.
- Wat de verplichte acceptatie door pleegouder-voogd van begeleiding door de jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt betreft, anticipeert de Memorie van Toelichting op het voorliggend wetsvoorstel “Verbetering positie van pleegouders”. De NVP is het niet eens met dit voorstel. Wij verwijzen voor meer informatie naar ons standpunt met onderbouwing. De mogelijkheid om onderling nadere afspraken te maken over de intensiteit of wijze van begeleiding biedt geen garantie dat de rechtspositie van pleegouder-voogd wordt gerespecteerd.
- De zin “Deze laatste toeslag gaat in bij het derde kind en wordt eenmaal uitgekeerd” is onduidelijk.

Paragraaf 7.3 Privacy en dossier

- De NVP wijst erop dat naast het in artikel 7.3.1 genoemd dossier, de jeugdhulpaanbieder een pleegouder/pleeggezin-dossier inricht, dit maakt in de regel geen onderdeel uit van het dossier van de jeugdige en ouder. De NVP wordt regelmatig geconfronteerd met vragen en problemen hieromtrent. Aangezien hierover in hoofdstuk 5 niets is opgenomen is de NVP is van mening dat in de wet dient te worden opgenomen dat de in deze paragraaf opgenomen artikelen (voor zover relevant) van toepassing verklaard worden op het pleegouder/pleeggezin-dossier.

Artikel 7.3.11 lid 2

- De formulering “onder de anderen dan de betrokkene zijn niet begrepen diegenen die rechtstreeks betrokken zijn bij de verlening van jeugdhulp of de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel” kan de indruk wekken dat dit artikel van toepassing is op pleegouders als mede-uitvoerders van het hulpverleningsplan al dan niet in het kader van een kinderbeschermingsmaatregel.

Artikel 8.1.1

- Naar mening van de NVP is het begrip “individuele voorziening” niet helder genoeg gedefinieerd.
- Conform artikel 5.1 wordt pleegzorg in casu verblijf uitgevoerd op basis van een individuele voorziening. Zie onze reactie onder artikel 3.3 lid 1.
- De verantwoordelijkheidsverdeling tussen de gemeente en de gecertificeerde instelling die in het kader van een kinderbeschermingsmaatregel bepaalt of en welke jeugdhulp aangewezen is, is onduidelijk geformuleerd.

- De consequenties van artikel 8.1.1 lid 4 zijn onduidelijk bij een individuele voorziening pleegzorg in het vrijwillig kader.
- Op dit moment zijn er pleegouders in het vrijwillig en juridisch kader die naast hun pleegzorgvergoeding een PGB ontvangen voor hun pleegkind. Voor deze groep is de uitwerking van artikel 8.1.1 lid 2 onduidelijk.

Artikel 8.2 Eigen bijdrage

- 8.2 Lid 3 Eigen bijdrage jeugdige.
De NVP wijst erop dat in het verleden door de toenmalige minister Rouvoet toezeggingen zijn gedaan dat de eigen bijdrage voor jeugdigen in de jeugdzorg opgeheven zou worden. De NVP huldigt het standpunt dat pleegkinderen, die buiten hun schuld om in de jeugdzorg terecht zijn gekomen, niet gekort mogen worden op hun bijverdiensten en dat pleegouders ten gevolge van de eigen inkomsten van hun pleegkind niet gekort mogen worden op de pleegvergoeding. Het opleggen van een eigen bijdrage werkt negatief op de ontwikkelingsmogelijkheden en kansen van pleegkinderen.
- De “kan-bepaling” uit dit artikel kan in de toekomst leiden tot verschillen in de vaststelling van de eigen bijdrage voor jeugdigen tussen de verschillende gemeenten. Dit kan strijdig zijn met het gelijkheidsbeginsel.

Memorie van toelichting 8.2.1 bij lid 3

- De toelichting is onjuist en niet consistent.

Hoofdstuk 9 Toezicht en handhaving

- Het onderscheid dat dit wetsvoorstel maakt ten aanzien van het toezicht en de handhaving tussen de gecertificeerde instellingen en de aanbieders van jeugdhulp kan tot onduidelijkheid leiden.

Artikel 10.3 lid 1.a en c

- Definiëring cliënt.
Door de formulering “of anderen die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden” wordt de indruk gewekt dat pleegouders cliënten zijn. Toevoegen “uitgezonderd pleegouders”.
- Onduidelijk is waarom de term “jeugdzorg” hier gedefinieerd wordt?

Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen
 Ambachtsweg 16
 3542 DG Utrecht
 030-2931500
info@deNVP.nl
www.deNVP.nl

Utrecht, 17 oktober 2012

